

ΘΩΜΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ
ΕΝΑΣ ΘΑΣΙΟΣ ΟΠΛΑΡΧΗΓΟΣ ΣΤΟΝ ΑΓΩΝΑ ΤΟΥ 1821

Κωνσταντίνος Χιόνης

Το ιστορικό της εξέγερσης των Θασίων κατά την επανάσταση του 1821 είναι ένα γεγονός που πάντα με συγκινούσε. Γι' αυτό και οι διηγήσεις των γερόντων της δεκαετίας 1950-1960, που ήσαν γόνοι παλιών πατριαρχικών οικογενειών της Θάσου, προκαλούσαν το ιδιαίτερο ενδιαφέρον μου. Οι διηγήσεις, όμως, αυτές διόγκωναν ή παραποιούσαν τα γεγονότα, καθώς καταβαλλόταν προσπάθεια από τους γόνους αυτούς ν' αποδείξουν ότι και οι παππούδες τους, που είχαν συμμετάσχει στην εξέγερση, πρόσφεραν κάτι στο ανεπανάληπτο αυτό γεγονός, που είχε λάβει μετέπειτα τη διάσταση του θαύματος.

Έτσι και οι προγενέστεροι που έγραψαν για την επανάσταση του 1821 στη Θάσο αλλοίωσαν κάπως τα γεγονότα, αφού η εξιστόρησή τους στηρίχτηκε στην προφορική παράδοση, αλλοίωση που διαπίστωσα και ο ίδιος στις διηγήσεις των γερόντων που άκουγα. Γιατί ούτε φονική μάχη έγινε στον Ποτό, όπως αναφέρεται από τον αείμνηστο καθηγητή μου Απόστολο Βακαλόπουλο, ούτε σφαγή Τούρκων στη θέση «Φονικό», που να έλαβε έκτοτε αυτή την ονομασία, αφού η ονομασία αυτή δόθηκε αργότερα, όταν στο μέρος αυτό δολοφονήθηκε ο πρόεδρος της Θάσου Χατζηγιάννης, ούτε εσφάγησαν 1000 Θάσιοι στη θέση «Φονιά», που ονομάσθηκε έτσι από τη σφαγή αυτή, αφού το τοπωνύμιο υπήρχε προ του 1821 και θα δόθηκε, προφανώς, από προγενέστερη σφαγή που διέπραξαν πειρατές, ούτε συνέβησαν τα όσα αναφέρονται στα άρθρα που έχουν γραφεί για τη Θάσο από το Γ. Μπαρτ και Α.Θ. Σαμοθράκη στο Εγκυκλοπαιδικό Λεξικό Ελευθερουδάκη και στη Μεγάλη Ελληνική Εγκυκλοπαίδεια.

Η Θάσος αναμφισβήτητα επαναστάτησε το 1821, αλλά οι Θάσιοι δεν προέβησαν σε σφαγές Τούρκων. Οι ελάχιστοι Τούρκοι που διέμεναν στο νησί διέφυγαν στις απέναντι τουρκοκρατούμενες περιοχές. Γι' αυτό και οι Τούρκοι δεν προέβησαν σ' αντεκδικήσεις, όταν επανήλθαν στο νησί μετά από εξάμηνο. Ο ίδιος ο πρόεδρος της Θάσου Χατζηγιώργης Μεταξάς, που είχε κηρύξει την επανάσταση κάτω από την πίεση των ένοπλων Ελλήνων, που είχαν αποβιβάσει τα ψαριανά πλοία, υπέδειξε

στους συμπατριώτες του να ρίξουν όλη την ευθύνη της εξέγερσης στον ίδιο. Ο ίδιος εγκατέλειψε το νησί με μερικά παλικάρια του, που είχαν πρωτοστατήσει στην εξέγερση και κινδύνευαν να συλληφθούν, όταν θα επέστρεφαν οι Τούρκοι. Ένα απ' αυτά τα παλικάρια του φαίνεται πως ήταν και ο αγωνιστής Σωτήριος Δημητρίου, βιογραφία του οποίου παρουσιάσαμε στο Συνέδριο που έγινε στην Καβάλα το 2001¹.

Για το παρόν Συμπόσιο ετοιμάζα άλλη ανακοίνωση, αλλ' όταν τυχαία εντόπισα ένα νέο αγωνιστή, που δεν ανήκει στην κατηγορία των παλικαριών του Χατζηγιώργη Μεταξά, τότε προτίμησα να προβώ στην παρούσα ανακοίνωσή μου. Ο νέος Θάσιος αγωνιστής είναι ο Θωμάς Γεωργίου, υπαξιωματικός Α' τάξεως με αριθ. μητρώου 5414. Καταγόταν από τη Θάσο, αλλά προ της επανάστασης εγκαταστάθηκε στη Σκιάθο, όπου και παντρεύτηκε. Πληροφορίες για τον καπετάν Θωμά Γεωργίου αντλούμε όχι μόνο από το Αρχείο Αγωνιστών του 1821, αλλά και από το προσωπικό αρχείο του ηγουμένου ιερομονάχου Δαμιανού Παρίση, που ήταν εγγονός του από τη μητέρα του Αλεξάνδρα και βρίσκεται στο μοναστήρι του Ευαγγελισμού της Σκιάθου.

Ο Θωμάς Γεωργίου, όταν κηρύχτηκε η ελληνική επανάσταση, υπηρετούσε στο πολεμικό ναυτικό των Τούρκων. Από μαρτυρικό, που υπογράφεται από τον Παύλο Σιδέρη στις 8-7-1822 και επιβεβαιώνεται και από δύο αρεοπαγίτες στις 3-8-1822, επικυρωμένο αρχικά, στις 22-4-1833, από το διοικητή της Σκοπέλου Χριστόφορο Περραιβό και αργότερα, στις 21-7-1836, από το συμβολαιογράφο Χαλκίδας Ιωάννη Οικονόμου, μαθαίνουμε ότι «επάρθη δυναστικώς» από τους Τούρκους και ότι παρέμεινε στον οθωμανικό στόλο δεκατέσσερις μήνες. Το 1822, όταν ο οθωμανικός στόλος ήλθε στη Χίο και βγήκε με άδεια από το πολεμικό που υπηρετούσε, το έσκασε με δύο Γραικούς «και διοδεύσας την νήσον της Χίου ιμβαρκαρίσθη εις μίαν βάρκαν και έφθασε με αυτήν εις Ψαρά, όπου και ειδοποίησε τον στόλον μας, την κατάστασιν, την θέσιν και τους σκοπούς των εχθρών ως καλός πατριώτης»². Η ίδια βεβαίωση χορηγείται και από το ναύαρχο Ανδρέα Μιαούλη στις 20-10-1822, ύστερα από παράκληση του Θωμά Γεωργίου. Στη βεβαίωση αυτή, που επικυρώνεται και πάλι από το διοικητή της Σκοπέλου Χριστόφορο Περραιβό και από το συμβολαιογράφο Χαλκίδας Ιωάννη Οικονόμου, τις ίδιες ημερομηνίες, αναφέρεται: «επειδή ο πατριώτης Θωμάς Γεωργίου Σκιαθίτης φυγών ποτε από τον οθωμανικόν στόλον,

1. βλ. Κωνσταντίνου Ι. Χιόνη, Σωτήριος Δημητρίου, ένας Θάσιος αγωνιστής του 1821, Πρακτικά Α' Διεθνούς Συνεδρίου Βαλκανικών Σπουδών, τ. Α', Καβάλα 2004, σ. 325-332. Το ίδιο άρθρο αναδημοσιεύεται και στο περ. «Θασιακά», τ. 11 (1998-2000), σ. 341-347.

2. Βλ. Παράρτημα, αριθ. εγ. 1. Το έγγραφο, όπως και όλα τα υπόλοιπα που δημοσιεύονται, προέρχεται από το Αρχείο Αγωνιστών, που φυλάσσεται στην Εθνική Βιβλιοθήκη. Αισθάνομαι την ανάγκη να ευχαριστήσω την υπεύθυνη του Αρχείου κ. Αικατερίνη Κορδούλη, που φρόντισε να φωτογραφηθεί το αρχειακό υλικό που διασώζεται στο φάκελο του αγωνιστή Θωμά Γεωργίου και να μου σταλεί στην Καβάλα.

[illegible]

Επικυρωμένο αντίγραφο της βεβαίωσης που χορήγησε ο Πάυλος Σιδέρης στο Θωμά Γεωργίου και επιβεβαιώνεται και από τους Αρεοπαγίτες.

όπου βιαζόμενος εδούλευεν, ήλθεν εις το ελληνικόν και αναγγείλας τα του εχθρού εις ημάς τότε, ωφέλησε την πατρίδα κατά τον τρόπον και εις τον καιρόν όπου φανερώνει το εις χείρας του αποδεικτικόν. Κατά ζητησίν του δίδεται και παρ' εμού εις τον αυτόν Θωμάν Γεωργίου το παρόν έγγραφον διά πλήρη βεβαίωσιν της αληθείας εν παντί καιρώ και τόπω. Εν Ύδρα την 20 8/βρίου 1822. Ο ναύαρχος Ανδρέας Μιαούλης»³.

Το 1822 ο Θωμάς Γεωργίου βρίσκεται στα Ψαρά, όπου και διέμεινε πάνω από ένα έτος. Σε πιστοποιητικό που εξέδωσαν πολύ αργότερα, στις 30-3-1846, οι πλοίαρχοι των Ψαρών Αναγν. Μοναρχίδης, Ανδρέας Γιαννίτζης και Κων/νος Χατζηαγγελής αναφέρεται ότι «ο Θωμάς Γεωργίου ήλθεν εις τα Ψαρά κατά το 1822 έτος με απόσπασμα περισσών στρατιωτών και διέμεινεν αυτόθι υπέρ το έτος υπηρετών, κατά τας οποίας ελάμβανε διαταγές παρά των προϊσταμένων Αρχών. Διό δίδεται αυτό το παρόν ως ανεγνωρισμένω παρ' ημίν ότι εξεπλήρωσε γενναιοφρόνως και αποχωρόντως τα προς την πατρίδα χρέη του με τον απαιτούμενον πατριωτισμόν»⁴.

Το γεγονός της ενημέρωσης του ελληνικού στόλου από το Θωμά Γεωργίου για τη θέση και την κατάσταση του τουρκικού στόλου στη Χίο αναμφίβολα υπήρξε καθοριστικό για την αναγνώριση και τη στρατιωτική εξέλιξη του. Τούτο βέβαια θα συνετέλεσε στο να γίνει υπαξιωματικός και να αναγνωρισθεί ως καπετάνιος. Στα έγγραφα που διασώζονται αναφέρεται, πράγματι, ως καπετάν Θωμάς Γεωργίου.

Το Φλεβάρη του 1825 ο Θωμάς Γεωργίου βρίσκεται στη Σύρο, όπως προκύπτει από έγγραφο του Υγειονομείου Σύρου, που διασώζεται στο φάκελο του ηγούμενου Δαμιανού Παρίση στη μονή της Ευαγγελίστριας της Σκιάθου και φέρει ημερομηνία 9-2-1825, το οποίο αναφέρει ότι δίνεται άδεια «εις τον γενναίον καπετάν Θωμάν Γεωργίου, διά να μεταβή εις την Σκόπελον συν τοις αυτού στρατιώταις προς αντάμωσιν του στρατηγού Καρατάσου» και παρακαλούνται «όλοι αι ομογενείς και ξέναι εξουσίαι ίνα επιτρέπωσιν αυτόν ελευθέραν την διάβασιν»⁵.

Στις 16 Ιουλίου 1825 η Επιτροπή των πολεμικών αναφέρει στο Εκτελεστικό σώμα ότι εθεωρήθησαν τα σιτηρέσια του καπετάν Θωμά υπό την οδηγίαν του στρατηγού Καρατάσου διά 34 στρατιώτας· ήδη εξαιτείται 37 στρατιώτας μισθούς κατά τριμηνίαν και σιτηρέσια διά τον Μάιον αναφέρων ότι προσέλαβε τρεις στρατιώτας εκ των του Χ^η Πέτρου. Το Υπουργείον μη παρουσιασθείσης αποδείξεως διά τους περιπλέον τρεις στρατιώτας επεξεργάζεται τον λογαριασμόν διά 34 μόνον, 35 ομού με τον καπετάνιον»⁶. Έτσι η Επιτροπή των πολεμικών προτείνει να πληρωθεί μόνο 2951,10 γρόσια διά μισθούς στρατιωτών τριών μηνών και σιτηρέσια αυτών, πράγ-

3. Βλ. Παράρτημα, αριθ. εγ. 2.

4. Βλ. Παράρτημα, αριθ. εγ. 10.

5. Βλ. Ι.Ν. Φραγκούλα, Σκιαθίτες αγωνιστές του 1821, «Αρχείον Ευβοϊκών Μελετών, τ. ΚΑ' (1977), σ. 95.

6. Βλ. Παράρτημα, αρ. εγ. 3.

μα που εγκρίνεται αυθημερόν από το Εκτελεστικό⁷ και δύο ημέρες αργότερα, στις 18-7-1825, διατάσσεται το Εθνικόν Ταμείον να πληρώσει το ποσόν των 2951 γροσίων «εις εξόφλησιν μισθών τριών μηνών του σώματος του καπετάν Θωμά υπό την οδηγίαν του στρατηγού Καρατάσου και να ληφθεί η προσήκουσα απόδειξις»⁸.

Άλλη μία πληρωμή μισθών, που υποβάλλεται από το Υπουργείο Πολέμου στις 1-4-1826 για εξόφληση μισθοδοσίας 41 στρατιωτών του σώματος του Θωμά Γεωργίου, που είχε εκστρατεύσει στην Ύδρα⁹, εγκρίνεται από το Εκτελεστικό στις 2-4-1826¹⁰ και διατάσσεται στις 4.4.1826 το Εθνικό Ταμείο να καταβάλει το ποσό των 1537 γροσίων «εις εξόφλησιν στρατιωτικών μισθών από 1-10-1825 έως 15 Νοεμβρίου του αυτού έτους»¹¹.

Από τα έγγραφα που συνοδεύουν την από 4-5-1846 αίτησή του, που υπέβαλε στην Επιτροπή για την εξέλεξη των στρατιωτικών εκδουλεύσεων και απαιτήσεων των αγωνιστών του 1821, γίνονται γνωστές οι μετακινήσεις του Θάσιου πολέμαρχου και η συμμετοχή του στις διάφορες επιχειρήσεις του άτακτου σώματος των Θεσσαλομακεδόνων του στρατηγού Καρατάσου. Το 1822 βρίσκεται στα Ψαρά, το Φλεβάρη του 1825 περνά από τη Σύρο και προορίζεται για τη Σκόπελο, όπου θα συναντούσε τον αρχηγό του Καρατάσο, συμμετέχει με το σώμα του στην επιχείρηση της διάσωσης της Ύδρας κατά τους τελευταίους μήνες του 1825, ενώ κατά το 1826 πρέπει να διετελέσε και φρούραρχος Σκιάθου, γεγονός που συνάγεται από έγγραφο, το οποίο φέρει ημερομηνία 8-10-1826 και υπογράφεται από τους προκρίτους της Σκιάθου. Στο έγγραφο αυτό αναφέρεται: «Φανερόνομεν με το παρόν μας κοινοσφράγιστον ότι, εξ ότου ο καπετάν Θωμάς Γεωργίου ήλθεν εις το φρούριόν μας, προσεφέρθη με όλην την τιμιότητα και συμπάθειαν, και όχι μόνον βλάβην τινά ή ξημίαν δε μας προξένησεν, αλλά και βοηθητικός εις πολλούς εξ ημών έγινε. Διό εις ένδειξιν του καλού πολιτεύματός του δίδομεν εις χείρας του το παρόν μας διά να είναι παντοτινός μάρτυς εις κάθε Διοικητήν»¹². Η βεβαίωση αυτή των προχούντων της Σκιάθου δεν προσδιορίζει βέβαια τον ακριβή χρόνο που υπηρέτησε μ' εντολή της Διοίκησης ο Θωμάς Γεωργίου στο νησί αυτό. Ήταν το 1823 –1824 ή το 1826, που βρίσκεται ήδη στο νησί, αφού η βεβαίωση των προκρίτων της Σκιάθου εκδίδεται στις 8-10-1826 στην ίδια τη Σκιάθο; Είναι ένα ερώτημα που χρειάζεται περισσότερη έρευνα για να δοθεί κάποια απάντηση. Γεγονός πάντως είναι ότι ο Θωμάς Γεωργίου συνέχισε το 1826 να παραμένει στη Σκιάθο, αφού στις 18-12-1826 αγόρασε ένα πλοίο μίστικο από τον καπετάν Σταύρο Βασιλείου με «ένα κανόνι, δύο σί-

7. Βλ. Παράρτημα, αρ. εγ. 4.

8. Βλ. Παράρτημα, αρ. εγ. 4.

9. Βλ. Παράρτημα, αρ. εγ. 5.

10. Βλ. Παράρτημα, αρ. εγ. 6.

11. Βλ. Παράρτημα, αρ. εγ. 6.

12. Βλ. Ι.Ν. Φραγκούλα, ό.π., σ. 96-97.

δερα, εννέα κουπιά και όλα τα αναγκαία του πανικά και έτερα». Το πωλητήριο αυτό έγγραφο υπογράφεται μάλιστα από το στρατηγό Καρατάσο, τον Ιωάννη Κωλέττη και τον Κ. Σάββα¹³. Για τη γενόμενη αγορά του πλοίου υπάρχει και σχετική σημείωση, που βρίσκεται στο φάκελο του ηγουμένου Δαμιανού Παρίση, η οποία αναφέρει: «18 Δεκεμβρίου 1826. Ο καπετάν Θωμάς Γεωργίου ηγόρασε παρά του καπετάν Σταύρου Βασιλείου εν πλοίον μίστικον πολεμικόν, τόνων ωσεί 6, πωλητηρίου υπογραφθέντος υπό του Καρατάσου και κυρίου Ιωάννη Κωλέττη αντί γροσίων 2137 πλοίαρχον αυτού διώρισε τον Γιάννη Μυρώδην Σκιάθιον. Αλλά υπό του ναύαρχου Α. Μιαούλη, όταν ήλθε εις την Σκιάθον, ελήφθη και εξαπεστάλη εις την Κυβέρνησιν μαζί με άλλα πλοία Σκιάθια εμπορικά και πολεμικά, τα οποία έλαβεν ούτος»¹⁴.

Στην αγορά του πλοίου αυτού αναφέρεται και ένα νεότερο πιστοποιητικό που χορήγησαν στις 27-4-1831 οι δημογέροντες της Σκιάθου Αναγν. Μπονάκης, Αναγν. Μπούρας και Αλέξ. Αποστολίδης. Στο πιστοποιητικό αυτό βεβαιώνεται από τη δημογεροντία Σκιάθου « ότι κατά το έτος 1826 Δεκεμβρίου 18 αγοράσας ενταύθα εν πλοίον μίστικον πολεμικόν ο καπετάν Θωμάς Γεωργίου παρά του καπετάν Σταύρου Βασιλείου, χωρητικόν ωσεί τόνων 6, κατά το ανά χείρας του πωλητηρίου, υπογεγραμμένον παρά του Καρατάσου και παρά του κυρίου Ιωάννου Κωλέττη διά γρόσια δύο χιλιάδες εκατόν τριάκοντα επτά, αριθ. 2137, και λαβών αυτό εις την εξουσίαν του το μετεσχεύασεν εις κότερον και επομένως εδιώρισε πλοίαρχον τούτου του πλοίου τον Γιάννην Μυρώδου Σκιάθιον, όστις εταξίδευσε εμπορευόμενος μετ' αυτού. Ενώ δε ο ναύαρχος κ. Α. Μιαούλης ήλθεν εις την νήσον μας και εσύναξεν όλα τα εμπορικά και πολεμικά πλοία, όσα ευρίσκοντο εις τον λιμένα μας, εξαπέστειλε και αυτό μετά των άλλων εις την Σ. Κυβέρνησιν, το όποίον εκρατήθη εκεί από την τότε αντιθαλασσίου δικαστηρίου επιτροπήν...»¹⁵.

Ο καπετάν Θωμάς Γεωργίου αγωνίσθηκε στο πλευρό του γέρο Καρατάσου και όπως σημειώνει στην από 4-5-1846 αίτησή του, που υπέβαλε στην Επιτροπή για την εξέλεψη των στρατιωτικών εκδουλεύσεων και απαιτήσεων των αγωνιστών του 1821, διέπραττε παντού «όπου παρευρέθη ο αείμνηστος αρχηγός Καρατάσος, και μερικώς εις τας μάχας εις Τρίκκερι, εις Σκιάθον, εις Ύδραν, εις την μάχην του Σχοινόλακα κατά την Πελοπόννησον, εις Αταλάντην και τελευταίον εις τον σχηματισμόν των χιλιαρχιών και ταγμάτων»¹⁶.

Μετά την απελευθέρωση ο Θωμάς Γεωργίου συνέχισε να υπηρετεί στο στρατό, γεγονός που επιβεβαιώνεται και από μια στρατιωτική άδεια που έλαβε στις 16-8-1831 και αναφέρει: «Εύζωνον Τάγμα ΙΔ'. Στρατιωτική άδεια. Επιτρέπεται η άδεια

13. Βλ. Παράρτημα, αρ. εγ. 7.

14. Βλ. Ι.Ν. Φραγκούλα, ό.π., σ. 95.

15. Βλ. Παράρτημα, αρ. εγ. 8.

16. Βλ. Παράρτημα, αρ. εγ. 12.

εις τον πεντηκόνταρχον ταξιαρχικόν Θωμάν Γεωργίου, ίνα απέλθῃ εἰς Σκιάθον ἐπὶ προθεσμίᾳ ἡμερῶν τριάκοντα Νο 30 και να επιστρέψῃ εἰς τα χρέη του κατὰ την προθεσμίαν. Παρακαλοῦνται αἱ κατὰ τόπους Αρχαί, ίνα μὴ ἐμποδίσουν την δίοδον αὐτοῦ»¹⁷. Ἀπὸ τὴν ἄδεια αὐτὴ προκύπτει ὅτι ὁ Θωμάς Γεωργίου κατεῖχε τὸ 1831 τὸ βαθμὸ τοῦ ταξιαρχικοῦ πεντηκόνταρχου, ποὺ ἦταν ἀντίστοιχος με τὸ βαθμὸ τοῦ λοχαγού.

Πότε ἀπολύθηκε ἀπὸ τὸ στρατὸ δὲν μας εἶναι γνωστὸ. Ὅταν τὸ 1846 κλήθηκαν οἱ ἐπιζώντες ἀγωνιστές τοῦ 1821 νὰ υποβάλλουν αἰτήσεις, ποὺ νὰ ἀποδεικνύουν μ' ἐγγράφα τὶς στρατιωτικὲς ἐκδουλεύσεις καὶ ἀπαιτήσεις τοὺς ἀπὸ τὸ ἐλεύθερο πια ἔθνος, ἓνας ἀπὸ τοὺς ἀδικημένους ἀγωνιστές ἦταν καὶ ὁ Θωμάς Γεωργίου. Στὴ σχετικὴ αἴτησή του σημειώνει ὅτι ἀποφεύγει τὶς διηγήσεις γιὰ τὶς ἐκδουλεύσεις του, γιὰτὶ εἶναι γνωστὲς καὶ μαρτυρημένες. Ἐντούτοις ἐπισυνάπτει ἀποδεικτικά, γιὰτὶ στοχάζεται ὅτι θέλει ἀναγνωρισθεῖ ἐπίσημα ὅτι ὑπηρετήσῃ τὴν πατρίδα του με γενναιοφροσύνη, ζήλο καὶ προθυμία. Καὶ συνεχίζοντας ἀναφέρει: «Χάριν, ὅμως, τῆς ἀληθείας καὶ τῆς δικαιοσύνης δὲν δύναμαι νὰ παρέλθω ὑπὸ σιωπὴν ὅτι στοχάζομαι τὴν φιλοτιμίαν μου ἀρκετὰ προσβεβλημένην καὶ νὰ ομολογήσω φανερά κορυφωθείσαν τὴν δυστυχίαν μου, καθότι δὲν δύναμαι νὰ παρουσιασθῶ μετὰξὺ τῶν ἀνθρώπων οὐδ' ὡς ἀξιωματικὸς καὶ νὰ θρέψω τὴν πολυάριθμον οἰκογένειάν μου ἐλληνικῶς, ἀν καὶ ἐθυσίασα τὸ παν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος, ὅπου δὲν ἔχω καμμίαν κτηματικὴν περιουσίαν ἐκ τῆς ὁποίας νὰ οἰκονομῶ τὰς ἀνάγκας μου, διότι ἡ πατρίς μου ὡς εἶναι γνωστὸν εἶναι ἡ νῆσος Θάσος, εἰς τὴν ὁποίαν ἐγκατέλειψα χάριν τῆς ἐλλ. πατρίδος ὅλα τὰ κτήματά μου ὑπὸ τὴν τουρκικὴν ἐξουσίαν, ἥτις ἐκτὸς τούτων ἐστέρησε καὶ τὴν ζωὴν τῶν συγγενῶν μου»¹⁸. Γι' αὐτὸ καὶ παρακαλεῖ τὴν Ἐπιτροπὴ νὰ τὸν δικαιώσῃ με τὸν ἀνάλογο βαθμὸ τοῦ λοχαγού, ποὺ τὸν εἶχε προαποκτημένο στα πεδία τῶν μαχῶν¹⁹. Ἡ αἴτηση τοῦ Θωμά Γεωργίου τελειώνει με τὰ ἐξῆς: «Ταῦτα ἐκθέτων ὑπ' ὅψιν τῆς Σ. Ἐπιτροπῆς καθικετεύω ταύτην νὰ με ἀξιῶσῃ καὶ τιμῇσῃ με τὸν ἀνάλογον βαθμὸν τοῦ λοχαγού ἢ νὰ ἀυξήσῃ τὴν δεκαπεντάδραχμον σύνταξίν μου, ἐκ τῆς ὁποίας ἤδη μόλις ἐξοικονομῶ τὴν οἰκογένειάν μου δουλεύων διαφοροτρόπως»²⁰.

Δὲν ξέρουμε ἀν τελικὰ δικαιώθηκε ὁ Θάσιος ἀγωνιστὴς Θωμάς Γεωργίου. Ἀποδεικνύεται, ὅμως, ἀπὸ τὰ ἐγγράφα ποὺ μας ἔχουν διασωθεῖ ὅτι πρόκειται γιὰ μιὰ ἐξέχουσα μορφή τοῦ αγῶνα τῆς παλιγενεσίας. Τοῦτο, ἄλλωστε, ἐπιβεβαιώνεται καὶ ἀπὸ τὸ δῆμαρχο Σκιάθου Ἀλ. Ἀποστολίδη, ὁ ὁποῖος στὴν ἀπὸ 4-5-1846 βεβαίωσή του ἀναφέρει ὅτι «ὁ Θωμάς Γεωργίου ἐκ Θάσου, κάτοικος καὶ δημότης Σκιάθου, κινούμενος ἀπὸ πατριωτικὸν ζήλον καὶ γενναιότητα, δράξας τὰ ὅπλα ἐκίνησε κατὰ

17. Βλ. Παράρτημα, ἀρ. ἐγ. 9.

18. Βλ. Παράρτημα, ἀρ. ἐγ. 12.

19. Βλ. Παράρτημα, ἀρ. ἐγ. 12.

20. Βλ. Παράρτημα, ἀρ. ἐγ. 12.

των εχθρών απ' αρχής του ιερού αγώνος, όπου η φωνή της πατρίδος τον προσκάλει, διατελών πάντοτε με το σώμα του αιμινήστου Καρατάσου και έχων υπό την οδηγίαν του πότε τριάκοντα, πότε πενήτηκοντα και πότε εκατόν στρατιώτας, ων ο δεξιός βραχίον του Καρατάσου εις όλας ανεξαιρέτως τας μάχας και εκστρατείας ετιμήθη παρά της Κυβερνήσεως και με τον βαθμίων του πεντηκοντάρχου, εθυσίασε όλην την κατάστασίν του εις μισθούς και έξοδα των στρατιωτών του απωλέσας εν ιδιόκτητόν του πλοίον και ήδη ευρίσκεται εις μεγίστην ανέχειαν, έχων και πολυμελή οικογένειαν»²¹.

Το ότι ο Θωμάς Γεωργίου διετέλεσε οπλαρχηγός επιβεβαιώνεται ακόμα και από τα πιστοποιητικά που έχουν χορηγήσει με τον Ι. Βελέντζα για στρατιώτες που είχαν υπηρετήσει κάτω από τις διαταγές του, προκειμένου να αποδειχθεί η συμμετοχή των στρατιωτών αυτών στον απελευθερωτικό αγώνα. Έτσι το από 29-4-1844 πιστοποιητικό που εκδίδεται για το στρατιώτη Τάσο Ζαχαρίου ότι «παρευρέθη εις τον καιρόν του ιερού αγώνος εις την εκστρατείαν Αταλάντης της Λοκρίδος, εις Βουσακία της Ειβοίας, εις Τρίκερι και εις άλλας διαφόρους μάχας υπό την οδηγίαν και διαταγάς διαφόρων οπλαρχηγών, οίον Καρατάσου, Βελέντζα και Θωμά Γεωργίου» υπογράφεται από τον Ι. Βελέντζα και το Θωμά Γεωργίου²². Οι ίδιοι οπλαρχηγοί υπογράφουν και το από 12-10-1844 πιστοποιητικό του Δημητρίου Ιωάννου Σπανού, όπου βεβαιώνεται ότι ο αναφερόμενος παρευρέθη «εις διαφόρους κατά τον εχθρού μάχας οίον εις Βόλον, εις Σούρπην, εις Τρίκεριν, όπου και επληρώθη εις το υπογάστριον ιαθείς δι' ιδίων εξόδων, εις Αλατάν, εις Γατζέαν, εις Αλμυρόν, εις Βουσακία, εις Αγίαν Μαρίναν, εις Αταλάντην και διαφόρους άλλους ακροβολισμούς και μάχας μέχρι του 1829, ότε παρητήθη απηυδής των κόπων και των μακελιών του πολέμου και διέμεινε εν Σκιάθω, όπου έκτοτε διαμένει»²³.

Ο Θωμάς Γεωργίου υπήρξε, πράγματι, μια ξεχωριστή μορφή του αγώνα του 1821. Αγράμματος, όπως και πολλοί άλλοι αγωνιστές του ιερού αγώνα, παρέμεινε αγράμματος ως το τέλος της ζωής του, αφού υπογράφουν άλλοι γι' αυτόν στα πιστοποιητικά που χορηγεί στους στρατιώτες που υπηρέτησαν κάτω από τις διαταγές του. Θάσιος την καταγωγή, παντρεύτηκε στη Σκιάθο και παρέμεινε στη Σκιάθο ως το τέλος της ζωής του. Το ότι ήταν Θάσιος αναφέρεται και στο πιστοποιητικό που εξέδωσε το 1846 ο Αλέξανδρος Αποστολίδης, δήμαρχος Σκιάθου, και στην από 4-5-1846 αίτησή του, όπου αναγράφει ότι η «η πατρίς μου ως είναι γνωστόν είναι η νήσος Θάσος, εις την οποίαν εγκατέλειψα χάριν της ελλ. πατρίδος όλα τα κτήματά μου υπό την τουρκικήν εξουσίαν, ήτις εκτός τούτων εστέρησε και την ζωήν των συγγενών μου»²⁴. Η αναφορά του ότι δημεύτηκε η περιουσία του στη Θάσο και ότι θα-

21. Βλ. Παράρτημα, αφ. εγ. 11.

22. Βλ. Ι.Ν. Φραγκούλα, ό.π., σ. 97-98.

23. Βλ. Ι.Ν. Φραγκούλα, ό.π., σ. 115-116.

24. Βλ. Παράρτημα, αφ. εγ. 12.

νατώθηκαν οι συγγενείς του είναι πληροφορίες που δεν επιβεβαιώνονται από καμιά άλλη πηγή. Άγνωστο παραμένει ακόμα από ποιο χωριό της Θάσου καταγόταν, ο χρόνος της γέννησής του και ο χρόνος του θανάτου του. Από μία πληροφορία που αναφέρεται στην από 4-5-1846 αίτησή του, συμπεραίνουμε ότι προ της επανάστασης πρέπει να εγκατέλειψε τη Θάσο, αφού ο γιος του Κωνσταντής το 1838, που κατετάγη στο βασιλικό στρατό και πέθανε μετά από δύο έτη, ήταν ήδη 20 ετών²⁵. Επομένως είχε παντρευτεί κι εγκατασταθεί στη Σκιάθο προ της επανάστασης. Πώς, όμως, βρέθηκε στην Κωνσταντινούπολη αρχές του 1820, και μάλιστα νιόπανδρος, και πώς στρατολογήθηκε αρχές του 1820 στον τουρκικό στόλο, δεν μας είναι γνωστό. Αποφεύγονται οι εξηγήσεις μ' ένα «βιαζόμενος»²⁶ και κλείνεται έτσι η σκοτεινή αυτή σελίδα. Από μία σύντομη έρευνα που προβήκαμε, όμως, προκύπτει ότι ο Θωμάς Γεωργίου πρέπει να ήταν ναυτικός. Καίτοι τ' όνομά του ακολουθεί το τουρκικό σύστημα, ήτοι το βαπτιστικό όνομα και το όνομα του πατέρα του, συνήθεια που ακολουθούν και οι περισσότεροι Θάσιοι της εποχής εκείνης, εντούτοις μπορούμε να συμπεράνουμε από παρόμοια ονόματα της περιόδου αυτής ότι πρέπει να καταγόταν από το Κάστρο ή την Καλλιράχη, όπου υπάρχουν οικογένειες κατά το 19ο αιώνα με το επίθετο αυτό. Και επειδή το Κάστρο ήταν ναυτικό χωριό, έχει περισσότερες πιθανότητες να καταγόταν από το Κάστρο. Μια πιο εξονυχιστική έρευνα, όμως, ίσως οδηγούσε σε θετικότερα συμπεράσματα και θα έδινε απαντήσεις στα ερωτήματα που γεννιούνται, αν δηλαδή, πράγματι, δημεύτηκε η περιουσία του στη Θάσο, αν θανατώθηκαν οι συγγενείς του, όπως ισχυρίζεται, πώς βρέθηκε, τελικά, από τη Θάσο στη Σκιάθο, πώς γνώρισε τη γυναίκα του κι εγκαταστάθηκε στη Σκιάθο, όπου και παντρεύτηκε κι απέκτησε οκτώ παιδιά. Όλα αυτά πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο μιας άλλης έρευνας, που θα διαφωτίσει καλύτερα το Θάσιο οπλαρχηγό του 1821 Θωμά Γεωργίου.

ΕΓΓΡΑΦΑ

1

1822 Ιουλίου 8

Ο παρών Θωμάς εκ νήσου Σκιάθου ευρισκόμενος εν Κωνσταντινουπόλει επάρθη δυναστικώς μέσα εις τον εχθρικόν στόλον των Οθωμανών, όπου παρέμενεν εξ ανάγκης σχεδόν δεκατέσσαρας μήνας. Εφέτος δε, όταν ο οθωμανικός στόλος ήλθεν εις Χίον, επιτυχών αδείας εκβήκεν απ' αυτόν με άλλους δύο Γραικούς και διοδεύσας την νήσον της Χίου ιμβαρκαρίσθη εις μίαν βάρκαν και έφθασε με αυτήν εις Ψαρά όπου ειδοποίησε τον στόλον μας, την κατάστασιν, την θέσιν και τους σκοπούς των εχθρών ως καλός πατριώτης· όθεν δίδεται το παρόν μαρτυρικόν εις χείρας του. Τη

²⁵ Βλ. Παράρτημα, αφ. εγ. 12.

²⁶ Βλ. Παράρτημα, αφ. εγ. 2.

8 Ιουλίου 1822. Εν Γλώσση της Σκοπέλου.

(τ.σ.)

Παύλος Σιδέρης

Βεβαιωθέντες και ημείς την ανδραγαθίαν και την φιλογένειαν του άνωθεν Θωμά επιβεβαιούμεν.

Τη γη Αυγούστου 1822. Εν Λιθάδι.

(τ.σ.)

Οι Αρεοπαγίται

Ίσον απαράλλακτον το προς την Γραμματείαν των Εσωτερικών διά της υπ' αριθ. 100 αναφοράς της Διοικήσεως διευθυνθέντι πρωτοτύπω.

Εν Σκοπέλω την 22 Απριλίου 1833

(τ.σ.)

Χρ. Περγραιβός

=ότι ίσον τω πρωτοτύπω παρουσιασθέντι μοι και μένοντι εις χείρας του κ. Θωμά Γεωργίου. Την 21 πρώτην Ιουλίου 1836 τριακοστώ έκτω έτει. Εν Χαλκίδι.

Ο Συμβολαιογράφος Χαλκίδος

(τ.σ.)

Ιωάννης Οικονόμου

2

1822 Οκτωβρίου 20

Επειδή ο πατριώτης Θωμάς Γεωργίου Σκιαθίτης φηγών ποτέ από τον οθωμανικόν στόλον, όπου βιαζόμενος εδούλευεν, ήλθεν εις τον ελληνικόν και αναγγείλας τα του εχθρού εις ημάς τότε, ωφέλησε την πατρίδα κατά τον τρόπον και τον καιρόν, όπου φανερώνει το εις χείρας του αποδεικτικόν.

Κατά ζήτησίν του δίδεται και παρ' εμού εις τον αυτόν Θωμάν Γεωργίου το παρόν έγγραφον διά πλήρη βεβαίωσιν της αληθείας εν παντί καιρώ και τόπω.

Εν Ύδρα τη 20 Οκτωβρίου 1822

Ο ναύαρχος Ανδρέας Μιαούλης

Ίσον απαράλλακτον τω προς την Γραμματείαν των Εσωτερικών διευθυνθέντι διά της υπ' αριθ. 100 αναφοράς της Διοικήσεως πρωτοτύπω.

Εν Σκοπέλω την 22 Απριλίου 1833

Ο Διοικητής Σκοπέλου

(τ.σ.)

Χρυσ. Περγραιβός

= ότι ίσον τω πρωτοτύπω παρουσιασθέντι μοι και μένοντι εις χείρας του ιδίου κ. Θωμά Γεωργίου. Την 21 πρώτην Ιουλίου 1836 τριακοστώ έκτω. Εν Χαλκίδι.

Ο Συμβολαιογράφος Χαλκίδος

(τ.σ.)

Ιωάννης Οικονόμος

3

1825 Ιουλίου 16

Περίοδος Γ' αρ. 9568

Προσωρινή Διοίκηση της Ελλάδος

Προς το Σεβαστόν Εκτελεστικόν Σώμα

Το Υπουργείον του Πολέμου

Προλαβόντως εθεώρησαν τα σιτηρέσια του καπ(ετάν) Θωμά υπό την οδηγίαν του στρατηγού Καρατάσου διά 34 στρατιώτας· ήδη εξαιτείται 37 στρατιώτας μισθούς κατά τριμηνίαν και σιτηρέσια διά τον Μάιον αναφέρων ότι προσέλαβε τρεις στρατιώτας εκ των του Χ^ηΧρήστου. Το Υπουργείον μη παρουσιασθείσης αποδείξεως διά τους περιπλέον τρεις στρατιώτας επεξεργάζεται τον λογ(αριαμόν) διά 34 μόνον, 35 στρ(ατιώτας) ομού με τον καπετάνιον· μισθός από α' Μαρτίου έως τέλος Μαΐου μ(ήνες) 3 γρ. 2625 σιτηρέσια αυτών 393,30 = 3018,30

Εκπίπτουν τα περιπλέον αξιωματικά σιτηρέσια 67,20

ήτοι γρόσια δύο χιλιάδες εννιακόσια πενήκοντα 2951,10

εν και παράδες δέκα

Εν Ναυπλίω τη 16 Ιουλίου 1825

Η Επιτροπή των πολεμικών

Α. Μεταξάς

Αδάμ Δούκας

Ο Γεν. Γραμματεύς

(τ.σ.) Δημήτριος Σελτέλης

4

1825 Ιουλίου 16/18

Υπουργ(είον) Πολ(έμου) αρ. 9568

Αριθ. Εισερχ.

Καπ(ετάν) Θωμάς

Το εκτελεστικόν εγκρίνει και διευθύνει γρ. 2951 δύο χιλιάδες εννεακόσια πενήκοντα εν.

16 Ιουλίου 1825. Εν Ναυπλίω.

9730 Ο αντιπρόεδρος 1518

Γεώργιος Κουντουριώτης

Αναγνώστης Αθληιοτάκης

(τ.σ.) Κωνστ. Μαυρομιχάλης

Ιωάννης Κωλέττης

Ο Γεν. Γραμματέας

Α. Μαυροκορδάτος

Αρ. 1912. Προς το Εθνικόν Ταμείον.

Κατ' επιταγήν της Κυβερνήσεως ...²⁷ και την αναφοράν του Υπουργείου του Πολέμου υπ' αριθμ. 9568 να δώσει το Εθνικόν Ταμείον γρόσια δύο χιλιάδες εννεακόσια πενήκοντα εν στρ. 2951 εις εξόφλησιν μισθών τριών μηνών του σώμα-

27. Λέξις δυσκολανάγνωστη.

τος του καπ(ετάν) Θωμά υπό την οδηγίαν του στρατηγού Καρατάσου και να ληφθεί η προσήκουσα απόδειξις.

Τη 18 Ιουλίου 1825. Εν Ναυπλίω

Ο υπουργός Οικονομίας

Νικόλαος Κονταξής

Ο Γεν. Γραμματέας

Νικόλαος Οικονόμος

Ίσον απαράλλακτον των προτωτύπων. Τη 7 Δεκεμβρίου 1833. Εν Σκιάθω.

Οι Δημογέροντες

Ν. Καρπέτης

Α. Μπονάκης

5

1826 Απριλίου 1

Περίοδος Γ΄

Αριθ. 16145

Προσωρινή Διοίκησης της Ελλάδος

Προς το Σεβ. Εκτελεστικόν Σώμα

Το Υπουργείον του Πολέμου

Εγκλείεται και καθυποβάλλεται υπ' όψιν του Σεβ. τούτου Σώματος λ/σμός του κ. Θωμά Γεωργίου Σκιαθίτου διά την εις την Ύδραν εκστρατείαν του διά μισθούς στρ(ατιωτών) 41 από α΄ 8βρίου έως 15 Νοεμβρίου επεξεργασθείς παρά του Υπουργείου τούτου μετά την θεώρησιν των επί των στρ. λ/σμού βουλευτικής επιτροπής συμποσούμενα εις γρόσια χίλια πεντακόσια τριάκοντα επτά και παράδες είκοσι, αριθ. 1537,20.

Τη 1 Απριλίου

Εν Ναυπλίω

Η Επιτροπή των Πολεμικών

Α. Μεταξάς

Αδάμ Δούκας

Ο Γεν. Γραμματέας

(τ.σ.)

Δημήτριος Σελτέλης

6

1826 Απριλίου 2/4

Υπ(ουργείον) Πολ(έμου) 16143

Κυρούται

Το Εκτελεστικόν εγκρίνει να δοθούν τα γρόσια χίλια πεντακόσια τριάκοντα επτά αρ. 1537.

Εν Ναυπλίω τη 2 Απριλίου 1826

Ο Αντιπρόεδρος

Γεώργιος Κουντουριώτης

(τ.σ.)

Αναγνώστης Αθληιοτάκης

Κωνσταντίνος Μαυρομιχάλης
18673 3678 Ο Γεν. Γραμματέας
745 Γ. Πραϊδης

Περίοδος Γ΄

Αρ. 4802

Το Υπουργείον της Οικονομίας

Προς το Εθνικόν Ταμείον

Κατ' επιταγήν της Σ. Κυβερνήσεως υπ' αρ. 18673 καταταχθείσαν υπ' αρ. 9321 κατ' αίτησιν του Υπουργείου των Πολεμικών υπ' αριθ. 16145 να δοθώσιν εις τον κ. Θωμά Γεωργίου Σκιαθίτην γρό(σια) 1537, χίλια πεντακόσια τριάκοντα επτά, εις εξόφλησιν στρατιωτικών μισθών από α΄ 8βρίου του 1825 έως 15 9βρίου του αυτού έτους.

Τη 4 Απριλίου 1826. Εν Ναυπλίω.

Εν απουσία του Υπουργού

(τ.σ.) Ο Γεν. Γραμματέας

Νικολ. Οικονόμου

Ίσον απαράλλακτον τω πρωτοτύπω. Τη 7 Δεκεμβρίου 1833. Εν Σκιάθω

Οι Δημογέροντες

Ν. Καρπέτης

(τ.σ.) Α. Μπονάκης

Αγγελής Γεωργίου

7

1826 Δεκεμβρίου 18

Διά του παρόντος αποδεικτικού και εξοφλητικού γράμματος δηλοποιούμεν ημείς οι ιδιοχείρως μας υπογεγραμμένοι, από το ένα μέρος εγώ ο Σταύρος Βασιλείου, από τ' άλλο δε ο Θωμάς Γεωργίου Σκιαθίτης, ότι μεταξύ μας εσυμπράξαμεν εις μεν τα ακόλουθα άρθρα:

Αον Εγώ ο Σταύρος Βασιλείου υπόσχομαι του Θωμά Γεωργίου ως είμαι εξουσιαστής και νοικοκύρης τέλειος του πολεμικού μου μίστικου δικάταρτου έχων τα ακόλουθα: ένα κανόνι, δύο σίδερα, εννέα κουπιά και όλα τα αναγκαία του πανικά και έτερα.

Βον Συμφώνως τα δύο μέρη Σταύρος και Θωμάς, ημείς αβιάστως και πανευχαρίστως, εγώ (ο) Σταύρος πωλώ το άνωθεν μίστικόν μου ως άνωθεν του Θωμά και εγώ ο Θωμάς το αγοράζω από τον Σταύρον ως άνωθεν.

Γον Συμφώνως τα δύο άνωθεν μέρη, ημείς εσυμφωνήσαμεν την τιμήν του αυτού μίστικου γρόσια δύο χιλιάδες εκατόν τριάντα επτά και ήμισυ, ν. 2137½, τα οποία γρόσια 2137½ εγώ ο Θωμάς εις παστρικίην μονέδαν τα εμέτησα και εγώ ο Σταύρος ευχαρίστως επερίλαβον τα αυτά μετρητά γρόσια δύο χιλιάδες εκατόν τριάντα

επτά και ἡμισυ εἰς ν. 2137½.

Δὸν Συμφώνως τα δύο μέρη, ἡμεῖς ὁ Σταύρος, ἐγώ, ἐπερίλαβον ἀπὸ τοῦ Θωμᾶν τὴν τελείαν ξεπληρωμὴν ὡς ἀνωθεν τοῦ μιστικῶν μου αὐτοῦ καὶ ὁ Θωμᾶς, ἐγώ, ἀπὸ τὴν σήμερον καὶ εἰς τὸ ἐξῆς μένω αὐτεξούσιος καὶ νοικοκύρης τέλειος εἰς αὐτὸ τὸ μίστικον ὡς κτήμα ἰδικὸν μου καὶ κραζόμεθα, λοιπόν, τα δύο μέρη ευχαριστημένα χωρὶς νὰ ἔχει δικαίωμα κανένας ἀπὸ ἐμᾶς τοὺς δύο νὰ ζητήσῃ ὁ ἓνας ὑπὲρ τοῦ ἄλλου ὑπὲρ αὐτῶν τὸ παραμικρὸν περισσότερον ἀπὸ τὴν σήμερον καὶ εἰς τὸ ἐξῆς.

Εὖν Αφίνεται τὸ παρὸν, λοιπόν, ἐνυπόγραφόν μας ἀπὸ τὸ ἰδίον μας χέρι κατέμπροσθεν τῶν κάτωθεν τιμίων μαρτύρων εἰς χεῖρας ἐμοῦ τοῦ Θωμᾶ εἰς ἐνδειξιν καὶ ασφάλειαν.

Ἐν Σκιάθῳ τὴν 18 Δεκεμβρίου 1826
Σταύρος Βασιλείου

Οἱ μάρτυρες
Ἰωάννης Κωλέττης μαρτυρῶ
Καρατάσος μαρτυρῶ
Κ. Σάββας μαρτυρῶ

Ἀντίγραφον ἀπαράλλακτον

Ἐν Σκιάθῳ τὴ 4 Μαΐου 1846

(τ.σ.) Ὁ Δήμαρχος
Α. Αποστολίδης

8

1831 Ἀπριλίου 27

Ἑλληνικὴ Πολιτεία

Ἀριθ. 692

ἡ Δημογεροντία Σκιάθου δηλοποιεῖ

Ὅτι κατὰ τὸ 1826 Δεκεμβρίου 18 ἀγοράσας ἐνταῦθα ἐν πλοίον μίστικον πολεμικόν ὁ καπετάν Θωμᾶς Γεωργίου παρὰ τοῦ καπετάν Σταύρου Βασιλιά²⁸, χωρητικὸν ὡσεὶ τόνων 6, κατὰ τὸ ἀνὰ χεῖρας τοῦ πωλητήριον, υπογεγραμμένον παρὰ τοῦ Καρατάσου καὶ παρὰ τοῦ κυρίου Ἰωάννη Κωλέττη διὰ γρόσια δύο χιλιάδες ἑκατὸν τριάντα επτά, ἀριθμ. 2137, καὶ λαβὼν αὐτὸ εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ το μετεσκεύασεν εἰς κότερον καὶ ἐπομένως ἐδιόρισε πλοίαρχον τούτου τοῦ πλοίου τὸν Ἰωάννην Μυρώδου Σκιάθιον, ὅστις ἐταξίδευσεν ἐμπορευόμενος μετ' αὐτοῦ.

Ἐνὼ δε ὁ ναύαρχος κ. Α. Μιαοῦλης ἦλθεν εἰς τὴν νήσον μας καὶ ἐσύναξεν ὅλα τα ἐμπορικά καὶ πολεμικά πλοία, ὅσα ἐυρίσκοντο εἰς τὸν λιμένα μας, ἐξεπέστειλε καὶ αὐτὸ μετὰ τῶν ἄλλων εἰς τὴν Σ. Κυβέρνησιν, τὸ ὁποῖον ἐκρατήθη ἐκεῖ ἀπὸ τὴν τότε ἀντιθαλασσίου δικαστηρίου ἐπιτροπῆς.

Εἰς ἐνδειξιν, λοιπόν, ὅτι τὸ εἰρημένον πλοῖον εἶναι καλῶς ἀγορασμένον ἀπὸ

28. Λανθασμένα γράφεται ἀντὶ Βασιλείου.

τον Σταύρο Βασιλείου και ότι επομένως το εμεταχειρίσθη ο Θωμάς εμπορικών δίδεται εις αυτόν το παρόν ενδεικτικόν.

Εν Σκιάθω τη 27 Απριλίου 1831

Οι Δημογέροντες

Α. Μπονάκης

Αναγνώστης Μπούρας

Α. Αποστολίδης

Αντίγραφον απαράλλακτον

Εν Σκιάθω τη 2 Μαΐου 1846

Ο Δήμαρχος

(τ.σ.) Α. Αποστολίδης

9

1831 Απριλίου 16

Στρατιωτική άδεια

Ευξ. Τάγμα ΙΔον

Επιτρέπεται η άδεια εις τον πεντηκόνταρχον ταξίαρχον Θωμά Γεωργίου ίνα απέλθῃ εις Σκιάθον επί προθεσμία ημερών τριάντα ν. 30 και να επιστρέψῃ εις τα χρέη του κατά την προθεσμίαν.

Παρακαλούνται αι κατά τόπους αρχαί ίνα μην εμποδίσωσι την δίοδον αυτού.

Τη 16 Απριλίου 1831. Εν Ελευσίνι.

Ο Καταλυματάς

Ο Ταγματάρχης

(τ.υ.)

(τ.σ.)

(τ.υ.)

Ο επί της κατά την Ελευσίνα και Μέγαρα Αρχηγός.

Επιθεωρητής

Δημήτριος Αθανασίου (τ.υ.)

10

1846 Μαρτίου 30

(τ.σ.)

Πιστοποιητικόν

Πιστοποιούμεν οι υποφαινόμενοι ότι ο εκ της νήσου Σκιάθου κύριος Θωμάς Γεωργίου ήλθεν εις τα Ψαρά κατά το 1822 έτος με απόσπασμα περισσών στρατιωτών και διέμεινεν αυτόθι υπέρ το έτος υπηρετών, κατά τας οποίας ελάμβανε διαταγάς παρά των προϊσταμένων Αρχών.

Διό δίδεται αυτό το παρόν ως ανεγνωρισμένω παρ' ημών ότι εξεπλήρωσε γενναιοφρόνως και αποχρώντως τα προς την πατρίδα χρέη του με τον απαιτούμενον πατριωτισμόν.

Αθήναι τη 30 Μαρτίου 1846

Α. Μοναρχίδης

Α. Γιαννίτζης

Κωστατής Χ' Αγγελής

Επικυροί το γνήσιον των απέναντι

τεθέν(των) υπογραφών

Αθήναι τη 1 Απριλίου 1846

Εκτ(ε)λ(ών) χρέη Δη.

Δημ. Πάρεδρος

(τ.σ.) Σ. Βενιζέλος

Επικυρούνται το γνήσιον της υπογραφής του εκτελούντος χρέη δημάρχου Αθηνών δημαρχ. παρέδρου και Σ. Βενιζέλου.

Ο Νομαρχών Αττικής και Βοιωτίας

(τ.σ.υ.)

11

1846 Μαΐου 4

(τ.σ.)

Βασίλειον της Ελλάδος

Αριθ. 238

Ο Δήμαρχος Σκιάθου

Πιστοποιεί ότι

Ο Θωμάς Γεωργίου εκ Θάσου, κάτοικος και δημότης Σκιάθου, κινούμενος από πατριωτικόν ζήλον και γενναιότητα, δράξας τα όπλα εκίνησε κατά των εχθρών απ' αρχής του ιερού αγώνος, όπου η φωνή της πατρίδος τον επροσκάλει, διατελών πάντοτε με το σώμα του αείμνηστου Καρατάσου και έχων υπό την οδηγίαν του τότε τριάκοντα, τότε πεντήκοντα και τότε εκατόν στρατιώτας, ων ο δεξιός βραχίον του Καρατάσου εις όλας ανεξαρτήτως τας μάχας και εκστρατείας ετιμήθη παρά της Κυβερνήσεως και με τον βαθμόν του πεντηκόνταρχου, εθυσίασεν όλην την κατάστασίν του εις μισθούς και έξοδα των στρατιωτών του απωλέσας εν ιδιόκτητόν του πλοίον και ήδη ευρίσκεται εις μεγίστην ανέχειαν, έχων και πολυμελή οικογένειαν.

Γνωρίζοντες όθεν τας εκδουλεύσεις υπέρ πατρίδος του ανδρός, εφοδιάζομεν αυτόν με το παρόν δια να τω χρησιμεύει όπου ανήκει.

Εν Σκιάθω τη 4 Μαΐου 1846

Ο Δήμαρχος

(τ.σ.)

Α. Αποστολίδης

12

1846 Μαΐου 4

Προς την επί της εξελέγξεως των στρατιωτικών εκδουλεύσεων και απαιτήσεων Σ. Επιτροπήν.

(τ.σ.) Αριθ. 679

Την 4 Μαΐου 1846. Εν Σκιάθω.

Καθυποβάλλων υπ' όψιν της Σ. ταύτης Επιτροπής τα κατ' εμέ, αποφεύγων τας διηγήσεις των εκδουλεύσεών μου εν λεπτομερεία ως γνωστών και μαρτυρημένων, από τα οποία επισυνάπτω αποδεικτικά· δι' αυτών στοχάζομαι ότι θέλει αναγνωρισθεί πως υπηρέτησα την πατρίδα μου μετά γενναιοφροσύνης, ζήλου και προθυμίας· ευτυχώς δε, εάν ήθελον δυνηθή και εις το μέλλον να εκτελέσω μ' όσην αισθάνομαι προθυμίαν το

καθόλους τους λόγους οφειλόμενον καθήκον τούτο, διότι κατ' ἐμὴν πεποιθήσιν δεν ἐξετέλεσα ἐμὴ το ἱερὸν χρέος μου. Χάριν ὁμῶς τῆς ἀληθείας καὶ τῆς δικαιοσύνης δε δύναμαι νὰ παρέλθω ὑπὸ σιωπὴν ὅτι στοχάζομαι τὴν φιλοτιμίαν μου ἀρκετὰ προσβεβλημένην καὶ νὰ ὁμολογήσω φανερά κορυφωθείσαν τὴν δυστυχίαν μου, καθότι δεν δύναμαι νὰ παρουσιασθῶ μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων οὐδ' ὡς ἀξιωματικός, καὶ νὰ θρέψω τὴν πολυάριθμον οἰκογένειάν μου ἐλληνικῶς, ἀν καὶ ἐθυσίασα τὸ παν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος, ὅπου δεν ἔχω καμμίαν κτηματικὴν περιουσίαν ἐκ τῆς Αρ. 21482 ὁποίας νὰ οἰκονομῶ τὰς ἀνάγκας μου, διότι ἡ πατρίς μου εἶναι γνωστὸν εἶναι ἡ νῆσος Θάσος, εἰς τὴν ὁποίαν ἐγκατέλειψα χάριν τῆς ἐλλ. πατρίδος ὅλα τὰ κτήματά μου ὑπὸ τὴν τουρκικὴν ἐξουσίαν, ἥτις ἐκτὸς τούτων ἐστέρησε καὶ τὴν ζωὴν τῶν συγγενῶν μου.

Διὰ ταῦτα ἱκετεύω ταπεινῶς τὴν Σ. Επιτροπὴν ὅπως ἐπιβλέψασα ἐν-μενῶς καὶ εἰς τὰ κατ' ἐμέ με δικαιοῦσι με τὸν ἀνάλογον βαθμὸν τοῦ λοχαγού, τὸν ὁποῖον προαποκτημένον ἔχω, ἀφοῦ εἰς τὸ πεδὶον τῆς μάχης τὸ μεν στήθος μου ἐπαρουσιάζετο κατὰ τῶν Ὀθωμανῶν, οἱ δε βραχιόνές μου ἔκαμνον τὸ πρὸς τὴν πατρίδα χρέος στέλλοντες εἰς τὸν Ἄδην πολλοὺς ἐξ αὐτῶν.

Κατάλογος τῶν ἐπισυνημμένων ἀποδεικτικῶν.

1. Αποδεικτικὸν τοῦ νανάρχου Ἀνδρέα Μιαοῦλη, δι' οὐ μαρτυρεῖται ὅτι ἀπελθὼν ἐκ τοῦ ὀθωμανικοῦ στόλου ἀνήγγελα τὰ ἐν αὐτῷ καὶ ποίας ὠφελείας ἐστάθη αὐτὴ ἡ ἀγγελία.

2. Ὁμοῖον τῶν Ἀρειοπαγιδῶν.

3. Τῶν προκρίτων ἢ ἀρχαίων ἀγωνιστῶν τῆς νήσου Ψαρῶν δι' ὧν ἀποδεικνύεται ὅτι ἐπήγα εἰς Ψαρὰ κατὰ τὸ 1822 ἔτος με περισσοὺς στρατιώτας καὶ ποία ἐστάθη ἡ διαγωγή μου, ὁ ζήλος μου, ἡ προθυμία μου καὶ ὁ πατριωτισμός μου.

4. Επίσημον ἐγγράφον τοῦ ἐκτελεστοῦ σώματος, ὑπὸ ἡμερομηνίαν 16 Ἰουλίου 1826, διευθυνόμενον πρὸς τὸ Υπουργεῖον τοῦ Πολέμου πρὸς ἐγκρισιν μισθῶν τῶν ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν μου στρατιωτῶν καὶ ἡ ἐγκρισις τοῦ ἰδίου ἐπισυνημμένου.

5. Ὁμοῖον ἐπίσημον τῆς Προσωρ. Διοικήσεως πρὸς τὸ Ἐκτελεστικὸν ὑπὸ ἡμερομηνίαν 1 Ἀπριλίου 1826, ὁμοίως περὶ μισθῶν, ὡς καὶ ἡ ἐγκρισις τοῦ Ἐκτελεστικοῦ σώματος.

6. Στρατιωτικὴ ἀδεία διὰ νὰ ἀπέλθω ἐξ Ἐλευσίνας εἰς Σκιάθον ὑπὸ ἡμερομηνίαν 16 Ἀπριλίου 1831, ὅπου φαίνεται ὅτι εἶχον τότε τὸν βαθμὸν τοῦ ταξιαρχικοῦ πεντηκοντάρχου.

7. 8. Δύο ὁμοία, εἰς τὰ ὁποία φαίνεται ὅτι ὁ Κυβερνήτης παρέλαβεν ἐν πλοιάριον ἰδικόν μου καὶ ἀπωλέσθη.

Δεν εἶναι μόνον ταῦτα Σ. Επιτροπή, ὅπου ἀποδεικνύουσι τὰ προεκτεθέντα, ἐμὴ μόνον ὅσα μοι ἔμειναν ἐκ τῆς πολυκαιρίας, ἐπειδὴ διέπραττα παντοῦ, ὅπου παρει-

ρέθη ο αείμνηστος αρχηγός Καρατάσος και μερικώς εις τας μάχας εις Τρίκερι, εις Σκιάθον, εις Ύδραν, εις την μάχην του Σχοινόλακα κατά την Πελοπόννησον, το δεύτερον εις Τρίκερι, εις Αταλάντην και τελευταίον εις τον σχηματισμόν των χιλιαρχικών και ταγμάτων, και ήδη κατά το 1838 ο υιός μου Κωνσταντής ετών είκοσι, μιμηθείς τας εκδουλεύσεις του πατρός του κατετάχθη εθελοντής εις τον β(ασιλικόν) στρατόν, όπου υπηρετήσας υπέρ τα δύο έτη απεβίωσεν.

Ταύτα εκθέτων υπ' όψιν της Σ. Επιτροπής καθικετεύω ταύτην να με αξιώσει και τιμήσει με τον ανάλογον βαθμόν του λοχαγού ή να αυξήσει την δεκαπεντάδραχμον σύνταξίν μου, εκ της οποίας ήδη μόλις εξοικονομώ την οικογένειάν μου δουλεύων διαφορετοτρόπως, υποσημειούμαι ενσεβάστως.

Ο ευπειθέστατος

Θωμάς Γεωργίου, κάτοικος Σκιάθου,
και ως αγράμματος κατ' αίτησίν του.

Επιφάνιος Α. Καρειστής.